

GIAN NAN

HÀNH TRÌNH TÌM KIẾM, QUY TẬP HÀI CỐT LIỆT SỸ

□ NGUYỄN PHONG QUANG*

Công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt Liệt sỹ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hi sinh trên nước bạn Lào cũng như hi sinh trên địa bàn trong nước là một nội dung quan trọng trong công tác chính sách, hậu phương Quân đội trên địa bàn tỉnh Nghệ An trong những năm qua.

Những năm qua, việc thực hiện nhiệm vụ chính trị đặc biệt này luôn được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Thường vụ Đảng ủy, Thủ

trưởng Bộ Tư lệnh Quân khu 4; sự chỉ đạo sâu sát, cụ thể của Ban Chỉ đạo 515 Quân khu, Cục Chính trị, Phòng Chính sách Quân khu 4; sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Tỉnh ủy, UBND và phối hợp của các ban, ngành đoàn thể cấp tỉnh; sự giúp đỡ tận tình có hiệu quả của cấp ủy, chính quyền, Ban Công tác đặc biệt, LLVT và nhân dân nước bạn Lào nói chung, 3 tỉnh (Xiêng Khoáng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun) nói riêng. Hiện nay, phần lớn cán bộ, nhân viên

* Trung tá - Bộ CHQS tỉnh Nghệ An

làm nhiệm vụ quy tập đã trải qua nhiều năm hoạt động và làm nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ trên đất bạn Lào nên đã quen với địa hình, khí hậu, thời tiết, tiếng nói của nhân dân các dân tộc Lào và có nhiều kinh nghiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Bên cạnh những thuận lợi cơ bản đó, tình hình nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ ở địa bàn nước bạn Lào và trên địa bàn tỉnh Nghệ An ngày càng khó khăn phức tạp. Ở trong nước phần lớn số phần mộ mà các tổ chức, nhân dân cung cấp không có bia mộ... nên khó khăn trong việc xác định có phải là mộ liệt sĩ hay không. Các phần mộ liệt sĩ còn lại ở trên nước bạn Lào cơ bản nằm phân tán, rải rác ở các vùng sâu, vùng núi cao rừng rậm, nơi có nhiều bom mìn sót lại sau chiến tranh; thời gian đã lâu, mưa lũ xói mòn, bồi đắp, địa hình đã thay đổi không còn dấu vết nên khó xác định đúng vị trí tìm kiếm cất bốc. Số người dân của nước bạn Lào biết về thông tin phần mộ liệt sĩ ngày càng ít, một số nay đã cư trú ở địa phương khác, tuổi cao, đã già yếu hoặc đã mất...

Địa bàn 3 tỉnh nước bạn Lào (Xiêng Khoảng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun) mà Đội Quy tập của tỉnh Nghệ An hoạt động thì đời sống của nhân dân còn nhiều khó khăn, một số địa bàn còn có lực lượng phản động hoạt động chống phá diễn ra phức tạp: (*Khu vực Nậm Xía, Nậm Xía, Na Xay, Nậm Xiêm của huyện Phả Xay, tỉnh Xiêng Khoảng; bản Xả Thong, huyện Long Chặng; khu vực Nậm Ngừm 3, huyện A Nu Vông; huyện Thà Thôm tỉnh tỉnh Viêng Chăn; khu vực Phu Bia tỉnh Xay Sôm Bun...*).

Đội Quy tập mộ Liệt sĩ Bộ CHQS tỉnh Nghệ An hiện đang làm nhiệm vụ trên nước bạn Lào phải thực hiện nhiệm vụ trên nhiều hướng, nhiều mũi, nhiều bộ phận, hoạt động độc lập xa sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chỉ huy các cấp, đường sá đi lại khó khăn, thời tiết phức tạp, đã ảnh hưởng trực tiếp đến việc triển

khai thực hiện nhiệm vụ. Phương tiện trang bị cho công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ tuy đã được cải thiện nhưng quá trình sử dụng đã có sự xuống cấp. Một số đồng chí cán bộ, nhân viên Đội Quy tập mới điều động, bổ sung chưa thông thạo tiếng Lào, địa hình, thời tiết và phong tục tập quán của nước bạn, nên khó khăn trong công tác giao tiếp, tìm hiểu thông tin các phần mộ liệt sĩ.

Nắm vững đặc điểm thuận lợi, khó khăn tác động, trong suốt thời gian qua, Ban Chỉ đạo tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ tỉnh Nghệ An (gọi tắt là Ban chỉ đạo 515) mà trực tiếp là Bộ CHQS tỉnh đã thường xuyên quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc Quyết định của Bộ Tư lệnh Quân khu 4 và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Tỉnh ủy, UBND, Ban Chỉ đạo 515 các cấp về việc thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ.

Việc đầu tiên, tỉnh Nghệ An tập trung kiện toàn tổ chức, lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Ban Chỉ đạo 515 tỉnh chú trọng việc phân công, gắn trách nhiệm cụ thể cho các phòng, ban có liên quan; Đội Quy tập và Ban CHQS các huyện, thành phố, thị xã. Trong đó, Bộ CHQS tỉnh - Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo 515 là cơ quan trung tâm tham mưu, phối hợp, hướng dẫn, tổ chức thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm quy tập hài cốt liệt sĩ. Thường xuyên củng cố, kiện toàn cán bộ, nhân viên cơ quan tham mưu giúp việc (Ban Chính sách - Phòng Chính trị Bộ CHQS tỉnh) và cán bộ, nhân viên Đội Quy tập kịp thời đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ được giao. Làm tốt công tác giáo dục, rèn luyện, huấn luyện, xây dựng động cơ, thái độ trách nhiệm; quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ và các lực lượng trực tiếp làm nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ cả trong và ngoài nước. Kịp thời khai thác kinh phí bảo đảm đầy đủ, chế độ chính sách cho nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt

Hành trình đưa các anh về đất mẹ

liệt sĩ theo quy định. Ban Chỉ đạo 515 các cấp khảo sát nắm vững điều kiện kinh phí, cơ sở vật chất của công tác quy tập để chú trọng hỗ trợ kinh phí mua mới, sửa chữa phương tiện ô tô, xe máy và các thiết bị, nhu yếu phẩm khác để phục vụ nhiệm vụ khảo sát, tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ tại nước bạn Lào cũng như địa bàn trong nước.

Đặc biệt, Bộ CHQS tỉnh thường xuyên giáo dục cho cán bộ, nhân viên Đội Quy tập nâng cao ý thức trách nhiệm chính trị, tình cảm thiêng liêng đối với các liệt sĩ đã anh dũng hy sinh vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và làm nghĩa vụ Quốc tế cao cả. Quan tâm chăm lo đến đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ, nhân viên làm nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, nhất là các hướng hoạt động ở vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn. Chỉ đạo Đội Quy tập xây dựng kế hoạch, thông qua tổ chức huấn luyện quân sự, giáo dục chính trị và học tiếng Lào cho cán bộ, nhân viên trong toàn đơn vị, chú trọng lực lượng làm nhiệm vụ thường xuyên tại nước bạn Lào và các đồng chí mới đi lần đầu.

Để góp phần khắc phục khó khăn về việc thiếu nguồn thông tin về mộ liệt sĩ, Ban chỉ đạo 515 tỉnh Nghệ An đẩy mạnh công tác phối hợp chặt chẽ với cấp uỷ, chính quyền, Ban Công tác đặc biệt 3 tỉnh nước bạn Lào trong công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Đặc biệt là làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục, nâng cao tinh thần trách nhiệm của cấp uỷ, chính quyền các cấp, làm tốt công tác vận động nhân dân Lào cung cấp thông tin, tham gia dẫn đường, chỉ mộ. Chủ động phối hợp chặt chẽ và tranh thủ sự đồng tình ủng hộ giúp đỡ của cấp uỷ, chính quyền, LLVT và nhân dân các dân tộc Lào nơi đóng quân, làm tốt công tác vận động nhân dân, kể cả những người trước đây làm việc cho địch để thu thập và phân tích thông tin các phần mộ liệt sĩ.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ ở các địa bàn còn phức tạp của nước bạn Lào anh em, Ban chỉ đạo 515 tỉnh Nghệ An chỉ đạo Đội quy tập thường xuyên nắm chắc tình hình an ninh chính trị địa bàn, thông tin về các vị trí mai táng mộ liệt sĩ, đặc biệt là những địa bàn khó khăn. Để trên cơ sở

đó, tiến hành xây dựng kế hoạch, xác định biện pháp tổ chức lực lượng, đảm bảo vừa tìm kiếm, cất bốc được hài cốt liệt sĩ vừa làm công tác dân vận và bảo đảm an toàn tuyệt đối về người, vũ khí trang bị. Quá trình quy tập phải vẽ sơ đồ cụ thể từng phần mộ, từng vị trí, quản lý lưu trữ chặt chẽ. Kết thúc từng đợt quy tập tích cực chủ động phối hợp chặt chẽ với các đơn vị kiểm tra, đối chiếu hồ sơ lưu trữ với hồ sơ quy tập để xác định danh tính các hài cốt liệt sĩ. Bộ CHQS tỉnh đã tham mưu cho Ban Công tác đặc biệt tỉnh đã tiến hành Hội đàm với Ban Công tác đặc biệt 3 tỉnh Xiêng Khoảng, Viêng Chăn, Xay Sôm Bun để bàn biện pháp phối hợp triển khai thực hiện nhiệm vụ công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ Quân tình nguyện và Chuyên gia Việt Nam trước mùa khô hàng năm. Trong thời gian Đội Quy tập làm nhiệm vụ tại Lào, ngoài việc phục vụ Ban Chỉ đạo 515 Quân khu kiểm tra; cùng với các đoàn công tác của UBND tỉnh sang công tác tại Lào; Bộ CHQS tỉnh đã chủ động làm việc với Ban và kiểm tra, động viên, chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể tại các mũi, các hướng của Đội Quy tập làm nhiệm vụ. Mặt khác, thường xuyên theo dõi đôn đốc, động viên Đội Quy tập chủ động khắc phục khó khăn, nâng cao tinh thần trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ được giao; quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ trực tiếp làm nhiệm vụ quy tập.

Đối với công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ trên địa bàn trong tỉnh, Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Nghệ An tập trung đổi mới phương pháp tuyên truyền và tiếp nhận thông tin; vận động các tổ chức, cá nhân, nhất là Cựu chiến binh cung cấp thông tin về liệt sĩ, mộ liệt sĩ, khảo sát chặt chẽ các nguồn tin về mộ liệt sĩ làm cơ sở xây dựng kế hoạch quy tập. Tập trung chỉ đạo chặt chẽ Ban CHQS các huyện, thành phố, thị xã chủ trì phối hợp với ngành LĐTB&XH, cấp ủy, chính quyền địa phương, Hội Cựu chiến binh, bộ phận quy tập trong nước tiếp nhận thông tin Liệt sĩ. Trên cơ sở

các nguồn thông tin đó, tiến hành khảo sát, xác minh thông tin về vị trí, nguồn gốc từng phần mộ, vẽ sơ đồ mộ chí, sau đó thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng, kết luận và lập văn bản xác minh, để xây dựng kế hoạch quy tập và tổ chức Lễ truy điệu và an táng theo đúng quy định.

Được thành lập từ năm 1984, qua 39 năm xây dựng và phát triển, Đội quy tập Bộ CHQS tỉnh đã chủ động khắc phục khó khăn, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hơn 13.025 hài cốt Liệt sĩ hi sinh trong nước và hài cốt liệt sĩ Quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hi sinh trên nước bạn Lào anh em.

Đối với công tác tìm kiếm, quy tập mộ liệt sĩ trên địa bàn các tỉnh nước bạn Lào, Đội Quy tập Bộ CHQS tỉnh đã thực hiện tốt phương châm “4 cùng” (***Cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng Lào***), để hoà nhập và hiểu biết về phong tục tập quán, nắm chắc tình hình an ninh chính trị của từng địa bàn; dành thời gian trong các giờ nghỉ, ngày nghỉ giúp nhân dân các bản, cụm bản nơi đơn vị đứng chân về công tác vệ sinh môi trường, thu hoạch mùa màng. Những việc làm cụ thể trên đã góp phần phát triển kinh tế xã hội giúp nhân dân Bản ổn định cuộc sống, giữ vững an ninh chính trị trên địa bàn, tăng cường củng cố mối quan hệ đoàn kết, hữu nghị đặc biệt giữa hai dân tộc Việt - Lào nói chung, Nghệ An với Xiêng Khoảng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun nói riêng. Đồng thời tạo được niềm tin và sự phối hợp, giúp đỡ tận tình của LLVT và nhân dân Bản trong việc dẫn đường, bảo vệ, cung cấp thông tin các phần mộ liệt sĩ.

Hơn 39 năm qua, Đội quy tập Bộ CHQS tỉnh Nghệ An đã quy tập 12.529 hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên địa bàn 3 tỉnh Xiêng Khoảng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun - nước bạn Lào đưa về nước và an táng tại Nghĩa trang liệt sĩ Việt - Lào, huyện Anh Sơn, Nghĩa trang Liệt sĩ

huyện Đô Lương và Nghĩa trang liệt sĩ huyện Nghi Lộc; có 1.672 hài cốt có thông tin; đã bàn giao về cho gia đình 927 mộ liệt sỹ. Đây là những người con ưu tú của dân tộc Việt Nam đã không tiếc máu xương của mình, anh dũng chiến đấu, hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc, vì Chủ nghĩa xã hội, vì nghĩa vụ quốc tế cao cả trong các cuộc kháng chiến chống kẻ thù chung trên đất nước Lào anh em.

Hàng năm, sau khi thực hiện xong nhiệm vụ quy tập mùa khô trên nước bạn Lào, tỉnh Nghệ An tổ chức Đoàn Ban Công tác đặc biệt tỉnh tiếp nhận, di chuyển hài cốt liệt sĩ về an táng tại Nghĩa trang liệt sĩ Việt - Lào, Nghĩa trang Liệt sĩ huyện Đô Lương và Nghĩa trang liệt sĩ huyện Nghi Lộc; bàn giao, lấy mẫu sinh phẩm. UBND tỉnh Nghệ An cử Đoàn cán bộ

Ban Công tác đặc biệt tỉnh sang Lào tiếp nhận; tổ chức Hội đàm đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ Quân tình nguyện và Chuyên gia Việt Nam hy sinh trên địa bàn 3 tỉnh: Xiêng Khoảng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun, nước CHDCND Lào sau mùa khô năm trước; triển khai thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ mùa khô năm tiếp theo; di chuyển hài cốt liệt sĩ về an táng tại nghĩa trang liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

Nổi bật như mùa khô 2022 - 2023, trên đường hành quân di chuyển hài cốt liệt sĩ về Việt Nam đến huyện Noọng Hét, tỉnh Xiêng Khoảng, tại đây, Đoàn dừng lại để đại diện cán bộ, nhân dân và các cháu học sinh huyện Noọng Hét thay mặt chính quyền và Nhân dân các dân tộc Lào làm thủ tục dâng hương, dâng hoa tưởng niệm các liệt sĩ lần cuối trên đất nước Lào; Đoàn về đến thị trấn huyện Kỳ Sơn, Tương Dương cấp ủy, chính quyền, lực lượng vũ trang và nhân dân tổ chức đón và dâng hoa, dâng hương tưởng niệm các liệt sĩ về nước; Đoàn dừng tại nghĩa trang quốc tế Việt - Lào, huyện Anh Sơn để tổ chức dâng hương, sau đó Đoàn tiếp tục di chuyển hài cốt liệt sĩ về nghĩa trang liệt sĩ huyện Nghi Lộc. Tại đây, UBND huyện Nghi Lộc tổ chức Lễ cầu siêu cho các liệt sĩ, thể hiện sự quan tâm, lòng biết ơn sâu sắc đối với sự hy sinh của các anh hùng liệt sĩ vì độc lập tự do của Tổ quốc, vì nghĩa vụ Quốc tế cao cả; thể hiện được sự trang nghiêm thành kính; tạo sức lan tỏa, mang tính giáo dục sâu sắc đối với tất cả cán bộ và các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ trong công tác đền ơn đáp nghĩa; uống nước nhớ nguồn; giá trị của hòa bình và độc lập, tự do của dân tộc.

Đối với công tác tìm kiếm, quy tập mộ

liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An, Ban chỉ đạo 515 tỉnh đã chỉ đạo Cơ quan thường trực (Bộ CHQS tỉnh), các sở, ngành, địa phương triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó chú trọng và làm tốt công tác tuyên truyền sâu rộng các văn bản, hướng dẫn của Ban Chỉ đạo 515 Quốc gia về hướng dẫn lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ và Thông tư số 80/2022/TT-BQP ngày 11/11/2022 của Bộ Quốc phòng hướng dẫn về công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ và bàn giao hài cốt liệt sĩ, từ đó làm chuyển biến nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành và quần chúng nhân dân; vận động các tổ chức và nhân dân cung cấp đầy đủ, chính xác thông tin về các phần mộ liệt sĩ còn lại trên địa bàn. Đồng thời, phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương và thân nhân liệt sĩ tiến hành rà soát liệt sĩ và mộ liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An. Chỉ tính riêng mùa khô năm 2022- 2023, Ban Chỉ đạo 515 tỉnh đã tiếp nhận, xử lý thông tin về 34 phần mộ liệt sĩ đang an táng trên địa bàn xã Tà Cạ, huyện Kỳ Sơn và 88 thông tin người dân cung cấp bằng phiếu rà soát trên địa bàn toàn tỉnh; tiến hành xây dựng kế hoạch khảo sát các phần mộ và làm văn bản xin ý kiến BCĐ 515 các cấp để tiến hành tìm kiếm, quy tập theo kế hoạch.

Thực hiện Hướng dẫn 2598/HD-BCĐ ngày 14/3/2018 của Ban Chỉ đạo Quốc gia 515 về lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ; Hướng dẫn 460/HD-BĐ, ngày 06/6/2018 của Cục Bản đồ, Bộ tổng Tham mưu về việc hướng dẫn kỹ thuật lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ; Thông báo số 1848/TB-BĐ ngày 12/12/2022 về Kết luận kiểm tra, thẩm định, chuẩn hóa dữ liệu, hướng dẫn hoàn thiện sản phẩm lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Công văn số 608/VP-BCĐ ngày 06/3/2023 của Văn phòng Ban Chỉ đạo Quốc gia 515 về việc đẩy nhanh tiến độ, chất lượng kết luận địa bàn, lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo 515 tỉnh đã tiếp nhận danh sách **7.085** thông tin liệt sĩ

chôn cất ban đầu trên địa bàn tỉnh.

Trong đó: Liệt sĩ hy sinh, chôn cất ban đầu do Cục Chính sách chuyển về: **3.729** nguồn thông tin liệt sĩ (*Lần 1: 3.335 thông tin Liệt sĩ; lần 2: 394 thông tin Liệt sĩ*). Liệt sĩ hy sinh, chôn cất ban đầu do Sở Lao động Thương binh và Xã hội tỉnh cung cấp (Liệt sĩ Dân Chính đảng và Dân quân): **893** nguồn thông tin liệt sĩ. Liệt sĩ do Bộ CHQS tỉnh và các đơn vị trực thuộc Bộ CHQS tỉnh quản lý: **1.015** nguồn thông tin liệt sĩ. Liệt sĩ do các đơn vị trong toàn quân gửi về: **1.448** nguồn thông tin liệt sĩ.

Kết quả chuẩn hóa dữ liệu thông tin về Liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An ngày càng được thực hiện tốt hơn. Liệt sĩ có thông tin rõ: **3.972** thông tin. Liệt sĩ trùng danh sách: **2.807** thông tin (*Lý do trùng nhiều: Các đơn vị trong toàn quân gửi về đều có trong danh sách của Cục Chính sách*). Liệt sĩ chưa rõ thông tin nơi an táng ban đầu cấp xã, huyện (*Chỉ ghi tỉnh hoặc ghi khu vực, tuyến đường*): **282** thông tin. Liệt sĩ có thông tin nơi an táng ban đầu ở địa phương khác tỉnh: **24** thông tin. Các huyện, thành phố, thị xã tiếp tục rà soát, chuẩn hóa, phân tách danh sách chuyển về các xã, phường, thị trấn; thành lập tổ công tác xuống phối hợp với các địa phương, gia đình tiếp tục rà soát, đối chiếu, xác minh, xử lý trùng lặp các thông tin, phục vụ kết luận địa bàn lập bản đồ, tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ.

Công tác xác minh, kết luận thông tin nơi hy sinh, chôn cất ban đầu của liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An ngày càng được tiến hành khoa học, chặt chẽ. Ban Chỉ đạo 515 tỉnh trực tiếp là Cơ quan Thường trực đã chỉ đạo các huyện, thành phố, thị xã triển khai họp thôn, xóm, khối phố lấy ý kiến của cán bộ, nhân dân về thông tin liệt sĩ, mộ liệt sĩ. Kết quả thống kê hiện nay cho thấy tổng số liệt sĩ chôn cất ban đầu trên địa bàn tỉnh là **4.328** liệt sĩ (*trong đó, số liệt sĩ địa phương là 871 liệt sĩ; số liệt sĩ địa phương khác là 3.457 liệt sĩ*). Số lượng liệt sĩ

đã tìm kiếm, quy tập là **1.813** liệt sĩ; Số lượng liệt sĩ chưa tìm kiếm, quy tập là **2.515** liệt sĩ.

Trên cơ sở kết quả xác minh, kết luận thông tin nơi hy sinh, chôn cất ban đầu của liệt sĩ trên địa bàn các địa phương, Ban Chỉ đạo 515 tỉnh chỉ đạo Ban Chỉ đạo 24 của các huyện, thành phố, thị xã đã bổ sung dữ liệu kết luận địa bàn, lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ ở 4 cấp (thôn, xã, huyện, tỉnh). Chỉ đạo các huyện, thành phố, thị xã tổ chức thu thập thông tin, xác minh thông tin, đối chiếu thực địa, lấy tọa độ các phần mộ liệt sĩ, các khu vực liên quan đến nơi hy sinh, chôn cất ban đầu của liệt sĩ. Tổ chức vẽ sơ đồ mộ chí, làm cơ sở để vẽ bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Kết quả vẽ bổ sung, chỉnh sửa bản đồ quy tập hài cốt liệt sĩ: 100% cấp xã, huyện, tỉnh đều có bản đồ và vẽ bổ sung đầy đủ, đảm bảo tính pháp lý.

Công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt Liệt sĩ của tỉnh vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần phải tập trung khắc phục. Một số cán bộ, nhân viên Đội Quy tập khả năng nói tiếng Lào chưa tốt nên phần nào ảnh hưởng đến công tác tuyên truyền vận động nhân dân Bản nắm thông tin về các phần mộ liệt sĩ. Có thời điểm còn chưa linh hoạt trong việc nắm và xử lý thông tin về các phần mộ, việc tổ chức khảo sát, nắm, phân tích, xử lý tin còn mất nhiều thời gian, hiệu quả chưa cao. Công tác phối hợp, chỉ đạo triển khai thực hiện công tác lập bản đồ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ ở một số địa phương chưa tốt, tiến độ triển khai còn chậm. Xây dựng kế hoạch và tổ chức tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ trong nước chưa hiệu quả. Chúng ta thấy khách quan rằng, địa bàn mà Đội quy tập Bộ CHQS tỉnh thực hiện nhiệm vụ quy tập rộng (3 tỉnh nước bạn Lào và địa bàn tỉnh Nghệ An rộng nhất cả nước), thời gian chiến tranh đã lâu nên việc nắm thông tin về các phần mộ liệt sĩ gặp nhiều khó khăn, nhất là việc xác định có phải là mộ liệt sĩ hay không. Nhận thức của một số ngành, địa

phương, nhất là cấp huyện, xã về thực hiện Đề án tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ còn hạn chế, dẫn đến thiếu quyết liệt, sâu sát trong lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai công tác kết luận địa bàn tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ trên địa bàn và còn cho đó là nhiệm vụ của Quân đội. Tính tự học, tự nghiên cứu của một số cán bộ nhân viên Đội Quy tập còn hạn chế, công tác bồi dưỡng, hướng dẫn, trao đổi, rút kinh nghiệm chưa thường xuyên, đã ảnh hưởng đến kết quả triển khai, thực hiện nhiệm vụ...

Ban Chỉ đạo 515 tỉnh xác định rõ phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ tìm kiếm quy tập mộ Liệt sĩ trên nước bạn Lào những năm tiếp theo là: *“Kiện toàn, ổn định tổ chức biên chế Đội Quy tập, tổ chức huấn luyện chặt chẽ đúng kế hoạch, nội dung, chương trình, chuẩn bị tốt mọi mặt cho nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập mùa tiếp theo. Đẩy nhanh tiến độ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ ở Lào, phấn đấu tìm kiếm, quy tập, di chuyển về nước hết các phần mộ liệt sĩ đã khảo sát và có thông tin tại 3 tỉnh Xiêng Khoảng, Viêng Chăn và Xay Sôm Bun do các đơn vị, cựu chiến binh và nhân dân Bản cung cấp. Đồng thời chỉ đạo tìm kiếm, quy tập các phần mộ liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Nghệ An, những phần mộ có đủ thông tin chính xác, bảo đảm chặt chẽ thì xây dựng kế hoạch, tổ chức quy tập và bàn giao cho UBND huyện, thành phố, thị xã tổ chức Lễ an táng theo quy định...”*.

Hành trình tìm kiếm, quy tập hài cốt Liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hi sinh trên nước bạn Lào và Liệt sĩ hi sinh trên địa bàn trong tỉnh đã và đang gặp còn nhiều khó khăn gian khổ; nhưng với tinh thần vượt khó, với bản lĩnh và ý chí của cán bộ, chiến sỹ Đội quy tập Bộ CHQS tỉnh, chúng ta tin tưởng rằng tỉnh Nghệ An sẽ hoàn thành tốt nhiệm vụ thiêng liêng cao quý này. □